

Nederlandsche Verzen en Nederlandsche Proza.

V.

De beoefening der Germanistiek aan de Amsterdamsche Hoogeschool. Rede bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de Universiteit te Amsterdam op den 31 Maart 1892 uitgesproken door Dr. J. te Winkel. (Haarlem, De Erven F. Bohn, 1892.)

Maerlant's Werken beschouwd als een spiegel van de dertiende eeuw, door Dr. Jan te Winkel. Tweede omgewerkte druk. (Gent, J. Vuylstek — 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1892.)

De Amsterdamsche Universiteit heeft een echt wetenschappelijk hoogleeraar moeten afstaan aan de Leidsche, maar een niet minder wetenschappelijk man in zijn opvolger aangewonnen. Onder bijzonder gunstige voorteekenen sprak Dr. Jan te Winkel, 31 Maart 1892, zijne inaugureele oratie uit in de aula der Amsterdamsche hoogeschool. Bijna oogenblikkelijk na het aanvaarden van zijn ambt — dat hem verplicht „behalve onze middeleeuwsche en nieuwere taal en letterkunde, ook het Gotisch, Angelsaksisch en Middelhoogduitsch te onderwijzen” — gaf hij den tweeden, geheel omgewerkten druk van zijn academisch proefschrift (1877) over *Maerlant's Werken*.

Het is bijna niet mogelijk helderder en grondiger te spreken, dan Te Winkel het deed in zijne oratie over de zes belangrijke vakken, welke door de wet ter beoefening zijn aangewezen voor den aanstaanden doctor in de Nederlandsche taal en letterkunde. Dat hij bij de monsterring dezer wetenschappen den voorrang gaf aan de Geschiedenis der Nederland-

sche Letterkunde, kan niemand meer verheugen, dan den schrijver dezer regelen. En dat hij daarbij nog eens den eisch uitspreekt: Geen beoefenaar der Geschiedenis onzer Letterkunde blijve vreemdeling in de historie der uitheemsche letteren, getuigt op nieuw, dat er eenvoudige waarheden zijn, die dikwijls miskend worden, en daarom met te meer klem herhaaldelijk moeten worden uitgesproken.

Ten zeerste beaam ik de verklaring van Te Winkel: „Niemand begrijpt een woord van onze middeleeuwsche schrijvers, als hij de Middelfransche romantiek, de Latijnsche geschriften der kerkvaders en kerkleeraars niet eenigermate kent, wanneer „de Acta Sanctorum” of werken als de „Imitatio Christi”, wanneer de Latijnsche kerkgezangen en mystieke liederen door hem niet geraadpleegd werden”. Ik citeer deze woorden met opzet, omdat ik een amandement op dit goed en krachtig uitgesproken letterkundig pronuntiamiento heb voor te stellen. Bij al het genoemde komt nog één literaire factor in aanmerking — de oude Keltisch-Britsche sagen en mythologie, de overblijfselen der oud-Iersche, der oud-Kymrische en der oud-Bretonsche litteratuur. Zonder de wereld der Kymrische en Bretonsche vertellingen, 't zij in Geoffrey van Monmouth's *Historia*, 't zij in den *Roman du Brut* van Wace, 't zij in *the Book of Leinster*, 't zij in *the Red Book of Hergest*, 't zij in *the Black Book of Carmarthen*, 't zij in de Kymrische *Triaden*, uitgegeven in *the Myvyrian Archaiology of Wales*, te hebben leeren kennen, blijft de in de middeleeuwen zoo buitengemeen geliefde stof der oud-